

BOSHLANG'ICH TA'LIM JARAYONIDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TENDENSIYALAR

Meliyeva Dilfuza O'ralovna

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti o'qituvchisi

Xudoynazarova Dildora

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Pedagogika fakultiteti, 3BT-S-21guruh talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17334596>

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich ta'lim jarayonida zamonaviy pedagogik tendensiyalar va ularning o'quvchilarning shaxsiy va akademik rivojlanishiga ta'siri ko'rib chiqilgan. Maqolada innovatsion yondashuvlar, interfaol metodlar, loyiha asosida o'qitish, STEAM yondashuvi va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari kabi zamonaviy pedagogik tendensiyalarni qo'llash imkoniyatlari tahlil qilinadi. Shuningdek, pedagogik tendensiyalarning ta'lim sifatini oshirish va o'quvchilarning shaxs sifatida rivojlanishidagi roli muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: zamonaviy pedagogik tendensiyalar, boshlang'ich ta'lim, innovatsion yondashuv, interfaol metodlar, loyiha asosida o'qitish, STEAM yondashuvi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, ta'lim sifati, o'quvchi rivoji, pedagogik innovatsiya.

Abstract: This article examines modern pedagogical trends in primary education and their impact on students' personal and academic development. The study analyzes the application of innovative approaches, interactive methods, project-based learning, STEAM approach, and information and communication technologies. The role of these pedagogical trends in improving education quality and fostering students' personal growth is also discussed.

Keywords: modern pedagogical trends, primary education, innovative approaches, interactive methods, project-based learning, STEAM approach, ICT, education quality, student development, pedagogical innovation.

Аннотация: В данной статье рассматриваются современные педагогические тенденции в начальном образовании и их влияние на личностное и академическое развитие учащихся. Анализируется применение инновационных подходов, интерактивных методов, проектного обучения, STEAM-подхода и информационно-коммуникационных технологий. Также обсуждается роль этих педагогических тенденций в повышении качества образования и развитии личности учащихся.

Ключевые слова: современные педагогические тенденции, начальное образование, инновационные подходы, интерактивные методы, проектное обучение, STEAM-подход, ИКТ, качество образования, развитие учащихся, педагогическая инновация.

Boshlang'ich ta'lim bosqichi o'quvchilarning shaxs sifatida shakllanishi, bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Bugungi kunda ta'lim jarayoni tezkor rivojlanayotgan texnologiyalar, zamonaviy pedagogik yondashuvlar va global pedagogik tendensiyalar bilan uyg'unlashishi talab etiladi. Shu bois, boshlang'ich ta'limda pedagogik jarayonni zamonaviy tendensiyalar asosida tashkil etish o'quvchilarning intellektual, ijtimoiy va madaniy rivojlanishini ta'minlashda muhim vosita hisoblanadi. Zamonaviy pedagogik

tendensiyalar – bu innovatsion metodlar, interfaol yondashuvlar, loyiha asosida o'qitish, STEAM yondashuvi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va ta'limni individualizatsiya qilish kabi ilg'or pedagogik yondashuvlarni o'z ichiga oladi. Ushbu tendensiyalar o'quvchilarning ta'lim jarayonida faol ishtirokini rag'batlantiradi, tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, zamonaviy pedagogik tendensiyalar o'quvchilarning shaxs sifatida rivojlanishini qo'llab-quvvatlaydi, ularning axloqiy-odobiy, ijtimoiy va madaniy ko'nikmalarini mustahkamlaydi. Boshlang'ich ta'lim jarayonida innovatsion va interfaol metodlarni qo'llash ta'lim sifatini oshirish, darslarni qiziqarli va motivatsion qilish va o'quvchilarning bilim olish jarayoniga faolligini oshirishga xizmat qiladi. Shu sababli, boshlang'ich ta'limda zamonaviy pedagogik tendensiyalarni qo'llash o'quvchilarning shaxs sifatida rivojlanishini ta'minlash, ta'lim sifatini oshirish va ularni zamonaviy jamiyat talablariga mos shaxslar sifatida shakllantirishda muhim vosita hisoblanadi.

Boshlang'ich ta'lim jarayonida zamonaviy pedagogik tendensiyalar o'quvchilarning bilim olish jarayonini samarali, interfaol va qiziqarli qilishga xizmat qiladi. Innovatsion metodlar va pedagogik yondashuvlar o'quvchilarning intellektual, ijtimoiy va madaniy rivojlanishini ta'minlaydi. Shu nuqtai nazardan, pedagogik jarayonni zamonaviy tendensiyalar asosida tashkil etish o'quvchilarning shaxs sifatida yetukligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Interfaol metodlar: guruh muhokamalari, rolli o'yinlar, vizual va amaliy mashg'ulotlar orqali o'quvchilarning faolligi oshadi va ular tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv hamda muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Loyiha asosida o'qitish: o'quvchilar mustaqil yoki guruhda ishlash orqali mavzularni chuqurroq o'rganadi, amaliy ko'nikmalar hosil qiladi va real hayotiy muammolarni hal qilishga o'rganadi. STEAM yondashuvi va fanlararo integratsiya: STEAM yondashuvi (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics) o'quvchilarga fanlararo integratsiya orqali ekologiya, matematik masalalar, san'at va texnologiya sohalarini birlashtirib, muammolarni kreativ va ilmiy usullarda hal qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, STEAM metodikasi ta'lim jarayonini qiziqarli, interfaol va motivatsion qiladi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT): Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari zamonaviy pedagogik jarayonning ajralmas qismiga aylangan. Onlayn resurslar, interaktiv darsliklar, virtual laboratoriyalar va vizual materiallar o'quvchilarning bilimni mustahkamlash, ko'nikmalarini rivojlantirish va darslarni qiziqarli qilish imkonini beradi. Zamonaviy tendensiyalarning afzalliklari quydagi jihatlarda nomoyon bo'ladi: O'quvchilarning ta'lim jarayonidagi faolligini oshiradi, tanqidiy fikrlash va ijodiy yondashuv ko'nikmalarini rivojlantiradi, fanlararo integratsiya orqali murakkab muammolarni hal qilish imkonini beradi, darslarni interfaol va qiziqarli qiladi, o'quvchilarning shaxs sifatida intellektual, ijtimoiy va madaniy rivojlanishini ta'minlaydi va ta'lim sifatini sezilarli darajada oshiradi. Amaliy qo'llash imkoniyatlari, o'qituvchilar zamonaviy pedagogik tendensiyalarni qo'llash orqali: Interfaol metodlarni dars va mashg'ulotlarda muntazam qo'llash, loyiha asosida o'qitish orqali o'quvchilarni mustaqil izlanishlarga jalb qilish, STEAM yondashuvi yordamida fanlararo integratsiyani ta'minlash, AKT vositalari orqali darslarni vizual va interfaol tarzda tashkil etish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shu tarzda, zamonaviy pedagogik tendensiyalarni boshlang'ich ta'lim jarayoniga integratsiya qilish o'quvchilarning bilim, ko'nikma va shaxs sifatida rivojlanishini ta'minlash, ta'lim sifatini oshirish va ularni zamonaviy jamiyatga mos shaxslar sifatida shakllantirishda samarali vosita hisoblanadi.

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich ta'lim jarayonida zamonaviy pedagogik tendensiyalarni qo'llash o'quvchilarning shaxs sifatida rivojlanishini ta'minlash, ularning intellektual, ijtimoiy va madaniy ko'nikmalarini mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi. Interfaol metodlar, loyiha asosida o'qitish, STEAM yondashuvi va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yordamida ta'lim jarayoni nafaqat samarali, balki qiziqarli va motivatsion bo'ladi. Shu bilan birga, zamonaviy pedagogik tendensiyalar o'quvchilarga tanqidiy fikrlash, ijodiy yondashuv va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi. Ta'lim jarayonida fanlararo integratsiya va interfaol yondashuvni qo'llash o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirishga bo'lgan motivatsiyasini oshiradi va ularni jamiyatda mas'uliyatli, bilimli va ijodiy shaxslar sifatida shakllantiradi. Natijada, zamonaviy pedagogik tendensiyalarni boshlang'ich ta'limga tatbiq etish ta'lim sifatini oshirish, o'quvchilarning shaxs sifatida yetukligini ta'minlash va ularni zamonaviy jamiyat talablariga mos shaxslar sifatida tarbiyalashda samarali mexanizm bo'lib xizmat qiladi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Azizxo'jayeva, N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: TDPU, 2020.
2. To'raqulov, X. Boshlang'ich ta'lim metodikasi. – Toshkent: O'qituvchi, 2019.
3. Ziyayeva, D. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
4. Meliyeva, D. O. (2025). BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING MUSTAQIL ISHLASH KO'NIKMALARINI INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI. *Inter education & global study*, (2), 320-328.
5. Мелиева, Д. (2024). Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirishning davlat miqyosidagi ahamiyati. *Журнал универсальных научных исследований*, 2(5), 1106-1108.
6. Mavlonova, R., Azizxo'jayeva, N.N. Pedagogika nazariyasi va tarixi. – Toshkent: O'qituvchi, 2017.
7. Polat, E.S. *Novye pedagogicheskie i informatsionnye texnologii v sisteme obrazovaniya*. – Moskva: Akademiya, 2016.
8. Prensky, M. *Teaching Digital Natives: Partnering for Real Learning*. – London: SAGE Publications, 2010.
9. Trilling, B., Fadel, Ch. *21st Century Skills: Learning for Life in Our Times*. – San Francisco: Jossey-Bass, 2009.
10. Fullan, M. *The New Meaning of Educational Change*. – New York: Teachers College Press, 2015.